

آموزش ساخت ماشین تولید محتوا

در این مقاله که برگرفته از ویدیو «ساخت ماشین تولید محتوا» از کانال یوتیوب **ژان بقوسیان** است، به یکی از مهم‌ترین اصول رشد در بازاریابی محتوایی پرداخته می‌شود: «یک محتوای خوب نباید فقط یک بار منتشر شود و بعد کنار گذاشته شود. ماشین تولید محتوا زمانی شکل می‌گیرد که هر محتوای موفق، بارها و بارها در قالب‌ها، عمق‌ها، لحن‌ها و رسانه‌های مختلف، بازآفرینی شود.»

اگر هدف، افزایش بازدید، اثرگذاری بیشتر و استفاده حداکثری از زحمت تولید محتوا باشد، ساخت یک ماشین تولید محتوا دیگر یک انتخاب نیست؛ بلکه یک ضرورت است. بسیاری از کسب‌وکارها فقط به تولید محتوا فکر می‌کنند؛ درحالی‌که رشد واقعی از بازتولید هوشمندانه همان محتوا به دست می‌آید.

قانون کلی رشد: محتوای موفق را رها نکنید

یک قانون ساده اما تعیین کننده وجود دارد: «هر محتوایی که مفید و مورد استقبال باشد، باید دوباره به شکل های مختلف تولید و منتشر شود. این نگاه، هسته اصلی یک ماشین تولید محتوا حرفه‌ای است.»

خیلی وقت‌ها افراد یک مقاله، ویدیو، فایل صوتی یا پست خوب تولید می‌کنند، آن را منتشر می‌کنند و بعد سراغ موضوع بعدی می‌روند. این یعنی بخش بزرگی از ظرفیت آن محتوا هدر می‌رود؛ در حالی که اگر همان محتوای موفق به نسخه های دیگری تبدیل شود، هم افراد بیشتری با آن ارتباط می‌گیرند و هم بازده تولید محتوا چندبرابر می‌شود.

از کجا بفهمیم کدام محتوا ارزش بازآفرینی دارد؟

تشخیص این موضوع معمولاً سخت نیست. بعد از انتشار می‌توان بررسی کرد آیا محتوا بیشتر از حد معمول مورد توجه قرار گرفته یا نه. این توجه می‌تواند از راه‌های مختلف سنجیده شود:

- تعداد بازدید
- تعداد لایک یا واکنش
- امتیازدهی کاربران
- میزان درگیر شدن مخاطبان با محتوا
- عملکرد مقاله در سایت با کمک افزونه های آماری

اگر یک محتوا کمی بالاتر از سطح معمول نتیجه گرفت، همان جا باید زنگ خطر مثبت به صدا دربیاید. یعنی این محتوا شایسته ورود به ماشین تولید محتوا است و

باید با روش های مختلف بازآفرینی شود.

آیا تکرار محتوا باعث خستگی نمی شود؟

نه، اگر بازآفرینی درست انجام شود. یکی از پایه های آموزش و یادگیری، تکرار است. نکته مهم این است این تکرار نباید کپی مستقیم باشد؛ بلکه باید در قالب های متفاوت، با عمق متفاوت و حتی با زاویه بیان متفاوت انجام شود.

همه افراد با یک مدل محتوا ارتباط نمی گیرند. یک نفر فایل صوتی را ترجیح می دهد، دیگری با تصویر بهتر یاد می گیرد و شخص دیگری متن کوتاه را سریع تر می خواند. بنابراین بازآفرینی، اتلاف وقت نیست. این کار کمک می کند یک پیام مهم به شکل های متنوع به افراد بیشتری رسانده شود.

ماشین تولید محتوا دقیقاً چگونه کار می کند؟

برای ساختن یک ماشین تولید محتوا باید بدانید چه نوع تغییراتی می توان روی یک محتوای اصلی اعمال کرد. چهار مسیر اصلی برای بازآفرینی محتوا مطرح می شود:

- تغییر عمق
- تغییر فرمت
- تغییر لحن
- تغییر رسانه

گاهی فقط یکی از این ها تغییر می کند و گاهی چند مورد با هم ترکیب می شوند. در ادامه هر کدام را دقیق تر بررسی می کنیم.

تغییر عمق: یک محتوا را خلاصه‌تر یا مفصل‌تر کنید

یکی از کاربردی‌ترین بخش‌های ماشین تولید محتوا همین است. یعنی از یک محتوا، نسخه‌ای کوتاه‌تر یا نسخه‌ای عمیق‌تر بسازید.

کاهش عمق محتوا

گاهی لازم است یک مطلب مفصل را به خلاصه‌ای بسیار فشرده تبدیل کنید. این کار برای شبکه‌های اجتماعی، تیتروهای آموزشی، اسلایدهای سریع یا اینفوگرافیک فوق‌العاده است.

برای مثال، یک کتاب مفصل را می‌توان آن‌قدر فشرده کرد که پیام اصلی آن در یک یا دو جمله منتقل شود. فرض کنید ایده مرکزی کتابی درباره کار عمیق، این باشد به‌جای انجام کارهای زیاد و پراکنده، باید تعداد کمتری کار مهم را با تمرکز و کیفیت بالا انجام داد. همین ایده می‌تواند به یک جمله تبدیل شود، بعد به یک پست کوتاه، یا یک کپشن آموزشی جمع‌وجور.

این یعنی محتوای عمیق، با حفظ هسته اصلی، به نسخه‌ای سبک‌تر تبدیل شده است.

افزایش عمق محتوا

جهت دیگر بازآفرینی این است یک محتوای کوتاه را به نسخه‌ای غنی‌تر و مفصل‌تر تبدیل کنید. این کار زمانی نتیجه بهتری می‌دهد که تجربه و تخصص کافی در آن موضوع وجود داشته باشد.

مثلا ممکن است یک فایل صوتی ۵ دقیقه‌ای داشته باشید که در آن سه نکته درباره فروش در شرایط بحرانی مطرح شده است. همین محتوای کوتاه می‌تواند تبدیل شود به:

- یک مقاله وبلاگی مفصل
- متنی ۲۰۰۰ کلمه‌ای
- مطالبی همراه با مثال
- بررسی موردی از یک کسب‌وکار واقعی
- نسخه آموزشی با توضیحات بیشتر

ابزارهای هوش مصنوعی هم می‌توانند در این مسیر کمک کنند. برای مثال می‌توان از یک ابزار خواست که بر اساس یک فایل صوتی، مقاله‌ای تهیه کند و برای هر نکته، مثال و سناریو اضافه کند. البته همیشه باید نتیجه را بازبینی کرد؛ اما همین فرایند نشان می‌دهد ماشین تولید محتوا چگونه از یک ایده کوچک، خروجی‌های بزرگ‌تر می‌سازد.

تغییر فرمت: همان پیام، در قالبی دیگر

یکی دیگر از پایه‌های ماشین تولید محتوا تغییر فرمت است. یعنی محتوا همان باشد؛ اما شکل ارائه عوض شود.

تبدیل صوت به اینفوگرافیک و متن کوتاه

یک نمونه بسیار جالب از این روش این است که یک فایل صوتی چند دقیقه‌ای

منتشر شود و بعد همان محتوا به یک اینفوگرافیک خلاصه تبدیل شود. نتیجه گاهی شگفت انگیز است. حتی ممکن است انتشار اینفوگرافیک باعث شود افراد بیشتری برگردند و فایل صوتی اصلی را هم گوش کنند.

دلیلش روشن است. همه افراد حوصله ندارند از ابتدا یک صوت چند دقیقه‌ای را کامل دنبال کنند؛ اما وقتی خلاصه تصویری را می‌بینند، متوجه ارزش آن می‌شوند و برای دریافت توضیح کامل‌تر، سراغ نسخه صوتی می‌روند.

بعد از آن می‌توان از همان محتوا یک پست متنی کوتاه هم ساخت. در این حالت، یک پیام در سه قالب مختلف منتشر شده است:

- فایل صوتی
- اینفوگرافیک
- پست متنی کوتاه

این دقیقاً همان جایی است که ماشین تولید محتوا شروع به تولید چند خروجی از یک ورودی می‌کند.

تبدیل ویدیو به صوت

گاهی یک ویدیو کیفیت تصویری خوبی ندارد؛ اما محتوای گفتاری آن ارزشمند است. در چنین شرایطی می‌توان ویدیو را به فایل صوتی تبدیل کرد و آن را به‌عنوان پادکست یا محتوای شنیداری منتشر کرد.

البته این روش همیشه مناسب نیست. اگر ویدیو وابسته به تصویر باشد، مثلاً به جدول، نمودار یا کلیک روی بخش‌های تصویری اشاره کند، تبدیل آن به یک صوت

کارآمد نخواهد بود؛ اما اگر پیام اصلی در کلام باشد، این تبدیل می‌تواند کاملاً مفید باشد.

تغییر لحن: یک پیام ثابت با بیان متفاوت

بخش مهم دیگری از ماشین تولید محتوا تغییر لحن است. یعنی موضوع همان موضوع بماند؛ اما نحوه بیان عوض شود.

از توصیه تا اخطار

فرض کنید مطلبی درباره اشتباهات مدیران نوشته شده است. همین محتوا می‌تواند در یک نسخه با لحن آموزشی و توصیه‌ای منتشر شود و در نسخه‌ای دیگر با لحن هشداردهنده و جدی‌تر برای شبکه اجتماعی بازنویسی شود.

برای مثال، یک مقاله که اشتباهات مدیریتی را با آرامش توضیح می‌دهد، می‌تواند در نسخه‌ای دیگر به این شکل بازآفرینی شود که اگر این چند اشتباه تکرار شود، کسب‌وکار آسیب جدی می‌بیند. پیام یکی است؛ اما حس و اثرگذاری بیان تغییر کرده است.

این تفاوت لحن کمک می‌کند محتوا برای بسترهای مختلف، مناسب‌تر شود و افراد بیشتری به آن واکنش نشان دهند.

تغییر رسانه: محتوا را متناسب با بستر انتشار طراحی کنید

رسانه فقط قالب نیست. هر پلتفرم رفتار خاص خودش را دارد. یکی از اشتباهات رایج این است همان محتوایی که برای یوتیوب یا آپارات ضبط شده، بدون بازطراحی برای اینستاگرام یا شبکه های دیگر استفاده شود. یک ماشین تولید محتوا حرفه‌ای، این تفاوت را جدی می‌گیرد.

آیا هر ویدیو بلند را می‌توان به ریلز تبدیل کرد؟

همیشه نه! اگر از ابتدا قاب‌بندی ویدیو بلند برای چند رسانه در نظر گرفته نشده باشد، ممکن است خروجی مناسب برای ریلز یا شورت ویدیو به دست نیاید. برای نمونه، اگر کادر ویدیو بیش‌ازحد بسته باشد، برش عمودی برای اینستاگرام نتیجه خوبی نخواهد داد.

اما اگر از قبل مشخص باشد که قرار است از همان ویدیو برای چند پلتفرم استفاده شود، می‌توان هنگام ضبط این موضوع را لحاظ کرد. مثلاً:

- دوربین کمی بازتر تنظیم شود.
- سوژه در یک سوم تصویر قرار بگیرد.
- فضای خالی دو طرف برای برش‌های بعدی در نظر گرفته شود.
- چیدمان صحنه طوری باشد که در هر دو فرمت افقی و عمودی قابل استفاده باشد.

این نگاه از ابتدا، یکی از نشانه‌های مهم یک ماشین تولید محتوا حساب شده است.

چرا بردن یک تکه از ویدیو یوتیوب، معمولاً برای اینستاگرام جواب

نمی‌دهد؟

فضای یوتیوب با اینستاگرام کاملاً متفاوت است. در یوتیوب، مخاطب با حوصله بیشتری سراغ یک محتوای ۱۰ دقیقه‌ای یا ۱۵ دقیقه‌ای می‌رود؛ اما در اینستاگرام، توجه بسیار کوتاه‌تر است و محتوا باید سریع‌تر، تندتر و فشرده‌تر ارائه شود.

به همین دلیل، اگر فقط یک دقیقه از ویدیو بلند را جدا کنید و همان را بدون تغییر در اینستاگرام بگذارید، معمولاً شانس موفقیت پایینی دارد. چون:

- شروع آن ممکن است مقدمه‌دار باشد.
- ریتم بیان برای اینستاگرام کند باشد.
- وقفه‌ها و مکث‌ها حفظ شده باشند.
- ساختار آن برای مصرف سریع طراحی نشده باشد.

تکنیک جامپ کات برای ساخت بهتر ریلز

راه بهتر این است به‌جای انتخاب یک برش خام، یک بخش طولانی‌تر مثل دو دقیقه انتخاب شود و بعد با ویرایش فشرده، تکه‌های مفید آن کنار هم قرار بگیرند. مکث‌ها، اضافه‌گویی‌ها و بخش‌های کند حذف شوند تا یک ریلز پُرانرژی‌تر ساخته شود.

این همان چیزی است که به آن جامپ کات می‌گویند. چند تکه چند ثانیه‌ای از یک محتوای بلند به هم می‌چسبند و تبدیل به یک ویدیو کوتاه با ریتم مناسب می‌شوند. حتی اضافه شدن موسیقی یا تدوین سریع‌تر هم می‌تواند به جذابیت آن کمک کند.

ترکیب چند روش بازآفرینی: نقطه اوج ماشین تولید محتوا

بهترین حالت زمانی است که فقط یک تغییر انجام نشود؛ بلکه چند روش با هم ترکیب شوند. قدرت واقعی ماشین تولید محتوا همین جا دیده می‌شود.

ترکیب تغییر عمق و فرمت

فرض کنید یک کتاب در اختیار دارید. این کتاب می‌تواند به کمک ابزارهای هوش مصنوعی، به یک فایل صوتی یا پادکست تبدیل شود. در این حالت، هم فرمت محتوا عوض شده و هم عمق آن کاهش یافته است. مثلاً یک کتاب ۲۰۰ صفحه‌ای می‌تواند به یک گفت‌وگوی صوتی چند دقیقه‌ای تبدیل شود که فقط نکات اصلی را منتقل می‌کند.

چنین ترکیبی باعث می‌شود افرادی که اهل مطالعه کتاب کامل نیستند، دست کم نسخه خلاصه و شنیداری آن را دریافت کنند.

استفاده از هوش مصنوعی برای بازآفرینی محتوا

ابزارهای هوش مصنوعی امروز نقش مهمی در ساخت ماشین تولید محتوا دارند. یکی از ابزارهای اشاره شده، [NotebookLM](#) است که می‌تواند بر اساس منابع مختلف، خروجی‌های جدید تولید کند. حتی این امکان وجود دارد که منبع به یک زبان باشد و خروجی به زبان دیگری ساخته شود.

به بیان ساده:

- منبع می‌تواند کتاب، متن یا فایل آموزشی باشد
- زبان منبع می‌تواند متفاوت باشد

- خروجی می‌تواند به فارسی یا زبان دلخواه دیگر تولید شود
- قالب خروجی می‌تواند خلاصه، صوت، گفت‌وگو یا متن بازآفرینی‌شده باشد

البته استفاده از هوش مصنوعی به معنی حذف قضاوت انسانی نیست. همچنان باید محتوا از نظر دقت، تناسب و کیفیت بررسی شود؛ اما این ابزارها سرعت ساخت ماشین تولید محتوا را به شکل چشمگیری بالا می‌برند.

یک الگوی عملی برای ساخت ماشین تولید محتوا

اگر بخواهیم مطالب بالا را به یک فرایند اجرایی تبدیل کنیم، می‌توان این مسیر را دنبال کرد:

۱. یک محتوای اصلی تولید کنید. مثلاً مقاله، صوت، ویدیو یا سخنرانی.
۲. عملکرد آن را بررسی کنید و ببینید آیا بالاتر از حد معمول نتیجه گرفته است یا نه.
۳. اگر موفق بود، آن را وارد چرخه بازآفرینی کنید.
۴. نسخه‌های خلاصه، مفصل، تصویری، صوتی و متنی آن را بسازید.
۵. برای هر پلتفرم، لحن و ریتم مناسب همان رسانه را در نظر بگیرید.
۶. در صورت نیاز از هوش مصنوعی برای سرعت دادن به کار کمک بگیرید.
۷. نتایج نسخه‌های جدید را هم اندازه‌گیری کنید و دوباره بهترین‌ها را بازآفرینی کنید.

این فرایند، محتوا را از یک فعالیت مقطعی به یک سیستم تبدیل می‌کند و دقیقاً همین‌جا است که ماشین تولید محتوا، معنا پیدا می‌کند.

اشتباهی که نباید مرتکب شد

بزرگ‌ترین اشتباه این است تصور شود بازآفرینی یعنی کپی کردن. بازآفرینی موفق یعنی حفظ پیام اصلی و تغییر هوشمندانه در شیوه ارائه. اگر فقط همان محتوا را بدون فکر در جاهای مختلف پخش کنید، نتیجه ضعیف خواهد بود.

بازآفرینی واقعی نیاز به شناخت بستر، درک رفتار مخاطب، انتخاب فرمت مناسب و گاهی ویرایش مجدد دارد. یک ماشین تولید محتوا خوب، خط تولید کپی نیست. خط تولید نسخه‌های متناسب و کاربردی از یک ایده ارزشمند است.

اگر به موضوع تولید محتوا علاقه‌مند هستید، می‌توانید مقاله «[۱۲ زمینه استفاده از هوش مصنوعی برای تولید محتوا](#)» را در وب سایت مدیر سبز بررسی کنید.